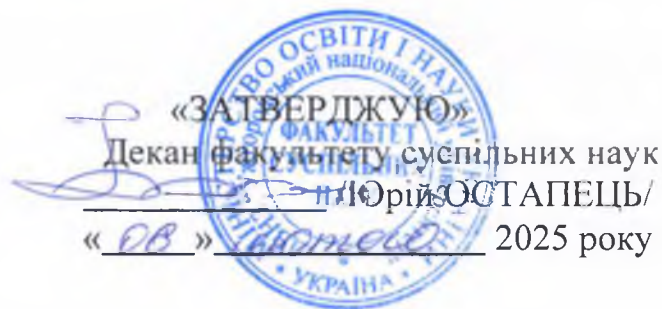

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету суспільних наук
Юрій ОСТАПЕЦЬ/
« 08 » **листопада** 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ У
ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Освітня програма	Дошкільна освіта
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	Українська

Робоча програма навчальної дисципліни «**Організаційно-управлінська діяльність у дошкільній освіті**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **01 Освіта/Педагогіка** спеціальності **012 «Дошкільна освіта»** освітньо-професійної програма «**Дошкільна освіта**».

Розробники: Товканець Оксана Сергіївна професор, доктор педагогічних наук, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

протокол № 6 від « 16 » січня _____ 2025 р.

Завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

_____ /Оксана ПОВІДАЙЧИК/
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету суспільних наук

протокол № 7 від « 06 » лютого _____ 2025 р.

Голова науково-методичної комісії факультету суспільних наук

_____ /Олена ПОПАДИЧ/
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	4	4
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5,5 самостійної роботи студента – 5,5	8	8
	Лекції:	
	30	10
	Практичні (семінарські):	
	30	8
Форма підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:	
	Самостійна робота:	
	60	102

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний курс «**Організаційно-управлінська діяльність у дошкільній освіті**» спрямований на ознайомлення здобувачів освіти з організацією діяльності закладу дошкільної освіти та управління як соціально-педагогічної системи із урахуванням внутрішніх і зовнішніх зв'язків і відносин у цілісній системі освіти України. Міждисциплінарні зв'язки: педагогіка, психологія, філософія, фахові методики дошкільної освіти.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Організаційно-управлінська діяльність у дошкільній освіті» є: підготовка здобувачів вищої освіти до ґрунтовного аналізу актуальних завдань організації і управління в системі дошкільної освіти; ознайомлення із особливостями організації управління різними видами діяльності в закладі дошкільної освіти, а також керівництва дошкільною освітою на різних рівнях; розвиток організаційних, управлінських, комунікативних, проєктних компетентностей; формування у здобувачів вищої освіти готовності до реалізації завдань управління закладом дошкільної освіти; забезпечення засвоєння здобувачами вищої освіти організаційно-правових засад управління дошкільною освітою, знаннями, вміннями, навичками в галузі освіти, теоретичну та практичну підготовку до наступних видів діяльності керівника закладів дошкільної освіти: управлінська, організаційна, інформаційно-аналітична, фінансово-економічна, адміністративна, інноваційно-методична.

Завдання курсу: вивчення теоретико-прикладних аспектів управління в системі дошкільної освіти; формування у здобувачів початкової освіти готовності розв'язувати практичні завдання в сфері організації та управління дошкільною освітою; оволодіння методами моніторингу якості освітньої та організаційно-управлінської діяльності в закладі дошкільної освіти; сприяння розвитку професійно-значущих властивостей особистості майбутніх фахівців, прояву їх лідерських якостей.

Відповідно до освітньої програми вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

КЗ-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

КЗ-9. Здійснення безпечної діяльності.

КЗ-10. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага, толерантність).

КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

КС-12. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

КС-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних

умовах праці.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами, в тому числі міжкультурної взаємодії.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Організаційно-управлінська діяльність у дошкільній освіті**» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 13. Теорія виховання

ОК 14. Дошкільна дидактика

ОК 18. Загальна психологія

ОК 22. Сучасні заклади дошкільної освіти в Україні і за рубежом

ОК 24. Методика виховної роботи у закладах дошкільної освіти

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Дошкільна освіта**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.	ПРН 1
Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.	ПРН 2
Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових, індивідуальних, етнічних особливостей і можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.	ПРН 7
Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.	ПРН 12
Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.	ПРН 13
Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.	ПРН 17
Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.	ПРН 19
Розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку різної етнічної приналежності.	ПРН 21
Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку.	ПРН 22

Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміння застосовувати їх в професійній діяльності.	ПРН 23
--	--------

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Організаційно-управлінська діяльність у дошкільній освіті**»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Вміння визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.	ПРН 1
Знати описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.	ПРН 2
Вміння планувати, організовувати і управляти освітнім процесом в системі дошкільної освіти, в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових, індивідуальних, етнічних особливостей і можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.	ПРН 7
Вміння будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці. Класифікувати організаційну структуру управління. Визначати управлінські функції керівника закладу дошкільної освіти.	ПРН 12
Вміння здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.	ПРН 13
Вміння здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.	ПРН 17
Вміння збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.	ПРН 19
Знати розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку різної етнічної приналежності.	ПРН 21
Вміння дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку.	ПРН 22
Знати принципи доброчесної поведінки, поняття і наслідки корупційних дій для суспільства і професійної діяльності; розпізнавати корупційні ризики у професійному середовищі. Вміння ідентифікувати конфлікти інтересів та діяти відповідно до норм антикорупційного законодавства; впроваджувати механізми запобігання корупційним діям у професійному середовищі.	ПРН 23

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Усне опитування, бесіда, виступи, доповіді, повідомлення, поточне тестування.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усний контроль у вигляді індивідуального опитування, аналітичне есе, письмовий контроль, тестування, виконання практичних завдань, реферативна доповідь.

Форма модульного контролю: письмовий контроль у вигляді модульних контрольних робіт,

Форма підсумкового семестрового контролю: іспит.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	50	100
10	5	10	10	5	10		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T7	T8	T9	T10	T11	T12	50	100
10	5	10	10	5	10		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі випробувальні діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	7	20	8	10
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	1	10	1	10
Презентація			1	20
Реферат	1	20	1	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом	10	100	12	100

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Критерій оцінювання з дисципліни

У наведеній нижче таблиці вказано критерії, за якими визначається рівень навчальних досягнень здобувача освіти та відповідні відсотки за виконану роботу. Слід вважати, що знання, уміння та навички здобувача вищої освіти відповідають певному рівню навчальних досягнень, якщо вони відповідають критерію, вказаному для даного рівня.

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
A	90-100	Здобувач освіти: має стійкі системні знання та творчо їх використовує у процесі навчальної діяльності; вміє планувати особисту навчальну діяльність, оцінювати результати власної практичної роботи; вміє самостійно знаходити джерела різноманітних відомостей і використовувати їх відповідно до мети і завдань власної пізнавальної діяльності; використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях; вміє виконувати завдання, не передбачені в навчальній програмі; має стійкі навички використання методів контролю навчальних досягнень вільно опановує та використовує сучасні методи навчання і виховання, а також інформаційно-комунікаційні технології для поповнення власних знань та розв'язування професійно орієнтованих завдань
B	82-89	Здобувач освіти: вміє систематизувати і узагальнювати отримані відомості; володіє міцними знаннями, самостійно визначає проміжні етапи власної навчальної діяльності, аналізує нові факти, явища; вміє самостійно знаходити додаткові відомості та використовує їх для реалізації поставлених перед ним навчальних завдань, судження його логічні і достатньо обґрунтовані; має сформовані навички використання методів навчання і виховання
C	74-81	Здобувач освіти: добре володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; самостійно знаходить і виправляє допущені помилки; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання навчального завдання
D	64-73	Здобувач освіти: вміє застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; може пояснити основні методи контролю навчальних досягнень, що використовуються та наводити власні приклади на підтвердження деяких тверджень; вміє виконувати навчальні завдання передбачені програмою

E	60-63	Здобувач освіти: пояснює основні поняття навчального матеріалу; може самостійно відтворити значну частину навчального матеріалу; вмiє за зразком виконати основне навчальне завдання
FX	35-59	Здобувач освіти: розпiзнає окремі об'єкти, явища і факти предметної галузі та може фрагментарно відтворити знання про них; має фрагментарні знання незначного загального обсягу (менше половини навчального матеріалу) за відсутності сформованих умінь та навичок
F	0-35	Здобувач освіти: дає неправильні відповіді на всі запитання передбачені програмовим матеріалом, у наведенні прикладів і не може їх виправити, не знайомий з основною літературою; не розуміє сутності основних категорій; не дає правильної відповіді на додатково поставлені запитання

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ У ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ

Тема 1. Зміст, структура та завдання курсу «Організаційно-управлінська діяльність у дошкільній освіті». Сутність понять «управління», «керівництво», «менеджмент». «Управління та організація дошкільної освіти».

Зміст, структура та завдання курсу, його значення в підготовці педагогічних працівників в сфері дошкільної освіти Теорія управління. Сутність поняття «керівництво», «менеджмент», «управління дошкільної освіти». Загальні засади управління дошкільною освітою. Методи управління у дошкільній освіті. Управлінський цикл. Основні засади управління дошкільною освітою. Завдання управління дошкільною освітою.

Тема 2. Основні функції управління: управлінські рішення, планування, організація, контроль та регулювання, педагогічний аналіз.

Сутність та принципи планування діяльності закладу дошкільної освіти. Види та форми планування в закладі дошкільної освіти. Стратегічне планування діяльності закладу дошкільної освіти. Річне планування діяльності закладу дошкільної освіти. Організаційно-адміністративні методи. Організація наступності між закладом дошкільної освіти та школою. Адміністративно-господарська діяльність закладу дошкільної освіти.

Тема 3. Нормативно - правові основи управління закладом дошкільної освіти.

Закон України «Про освіту», Закон України «Про дошкільну освіту», Базовий компонент дошкільної освіти, Концепція виховання дітей та молоді в національній системі освіти, Конвенція про права дитини, Декларація прав дитини, Положення про заклад дошкільної освіти.

Заклад дошкільної освіти як юридична особа. Діяльність закладу дошкільної освіти. Регламент та план роботи (на навчальний рік і оздоровчий період). Процедура затвердження плану роботи закладу дошкільної освіти (керівник закладу, орган управління освітою).

Тема 4. Заклад дошкільної освіти як педагогічна система та об'єкт управління

Організаційна структура управління у закладі дошкільної освіти. Інформаційне забезпечення як основа управління закладом дошкільної освіти. Наукова організація управлінської праці. Управлінські рішення у діяльності завідувача закладу дошкільної освіти. Положення про заклад дошкільної освіти. Структура управління закладом дошкільної освіти.

Завідувач (директор) закладу дошкільної освіти: керівник і педагог. Модель сучасного керівника закладу дошкільної освіти. Управлінські функції керівника закладу дошкільної освіти. Основні напрями роботи педагогічної ради закладу дошкільної освіти. Особливості та методика проведення педагогічної ради. Система підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Тема 5. Типи закладів дошкільної освіти та організація їх роботи.

Створення мережі закладів дошкільної освіти різних типів, профілів та форм власності. Типи і види закладу дошкільної освіти загального і спеціального призначення: ясла – тип організації освітньої діяльності, що забезпечує здобуття дошкільної освіти дітьми віком від трьох місяців до трьох років; дитячий садок – тип організації освітньої діяльності, що забезпечує здобуття дошкільної освіти дітьми віком від двох до шести або семи років, а дітьми з особливими освітніми потребами – до семи або восьми років; спеціальний дитячий садок мобільний дитячий садок, сімейний (родинний) садок – міні-садок, центр педагогічного партнерства, центр розвитку дитини.

Порядок ліцензування встановлений Кабінетом Міністрів України. Типові штатні нормативи ЗДО. Визначення типових штатів ЗДО відповідно до їх типів і тривалості обслуговування дітей. Вимоги до змісту дошкільної освіти, його реалізація. Документація закладу дошкільної освіти.

Тема 6. Планування як функція управління закладом дошкільної освіти

Основи планування педагогічного процесу у закладі дошкільної освіти. Проєктне комплексне тематичне планування педагогічного процесу у закладі дошкільної освіти.

Планування і звітність в роботі завідувача і методиста. Види планування: план-графік, текстовий план. Протоколи педагогічних рад, відкритих занять, педагогічних читань, книги запису, аналізу спостережень роботи вихователів, документація адміністративно-господарського характеру. Організація праці працівників (режим роботи, наявність графіків роботи кожного працівника, створення умов для творчої роботи).

МОДУЛЬ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНІМ ПРОЦЕСОМ У ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Тема 7. Особистість керівника та роль в управлінні закладом дошкільної освіти

Вимоги до професійної компетентності сучасного керівника закладу дошкільної освіти. Індивідуальний стиль управління та імідж сучасного керівника закладу дошкільної освіти. Особистість керівника закладу дошкільної освіти як освітнього менеджера. Сучасні підходи до розвитку особистості керівника закладу дошкільної освіти. Зміст роботи директора: керівництво освітньо-пізнавальною, методичною, організаційно-педагогічною, адміністративно-господарською роботою. Здійснення контролю за роботою вихователів з наступним аналізом; проведення консультацій, бесід відкритих занять, колективних взаємовідвідувань груп, семінарів-практикумів та інших форм методичного керівництва. Стиль управління керівника як умова формування соціальнопедагогічного клімату колективу закладу дошкільної освіти.

Стиль роботи керівника закладу дошкільної освіти. Управлінська культура керівника. Основні напрямки діяльності керівника закладу дошкільної освіти: керівництво освітньо-виховною та методичною роботою, керівництво педагогічною радою, адміністративно-господарською діяльністю.

Загальні питання про корупцію в управлінській діяльності та її запобігання. Конфлікт інтересів та управлінські рішення. Роль керівника у формуванні антикорупційної культури в ЗДО.

Тема 8. Методичне керівництво у закладі дошкільної освіти.

Компетенції педагогів, необхідних для роботи за стандартами. Підготовка кадрів закладу дошкільної освіти. Створення умов для професійного розвитку кадрів: навчання на робочому місці, в організації, на курсах підвищення кваліфікації. Методика розробки індивідуальних планів професійного розвитку вихователя закладу дошкільної освіти. Управління професійним розвитком вихователя на основі контролю.

Організація методичного кабінету в ЗДО: завдання кабінету, оформлення і вимоги до нього, організація роботи в методичному кабінеті. Діагностично-прогностичні підходи до методичної роботи

Тема 9. Державний контроль за діяльністю закладів дошкільної освіти.

Державна атестація закладу дошкільної освіти – основна форма державного контролю за діяльністю закладу дошкільної освіти. Види Державного контролю. Методи контролю. Принципи контролю. Оприлюднення результатів державного контролю. Нормативно-правова база атестації педагогічних працівників ЗДО. Завдання атестації. Кваліфікаційні категорії та педагогічні завдання. Планування атестації. Процедура проведення атестації.

Тема 10. Сутність управлінської праці керівника закладу дошкільної освіти.

Основні функції управління. Вироблення та прийняття управлінського рішення. Види управлінських рішень. Планування. Річний план роботи закладу дошкільної освіти, його структура. Перспективний план. Організаційні форми управлінської діяльності закладі дошкільної освіти (педрада, наради, оперативні інформаційні наради та ін.). Контроль та регулювання. Вимоги до контролю. Планування контролю. Форми проведення контролю. Види контролю. Методи контролю. Педагогічний аналіз. Види та зміст педагогічного аналізу. Методи управління закладом дошкільної освіти.

11. Предметно-просторове середовище – методи та інструменти оцінки якості.

Педагогічні та психологічні основи побудови предметно-розвивального середовища. Принципи формування предметно-розвивального середовища. Організація предметно-розвивального середовища в різних освітніх програмах. Сукупність умов, що впливають на різнобічний розвиток дошкільнят. Дистанція взаємодії між дорослим та дитиною; можливість формування активності; динамічність розвиваючого середовища; врахування вікових особливостей дітей. Врахування особливостей розвитку різних видів діяльності. Проектування предметно-розвивального середовища групи закладу дошкільної освіти. Проектування предметно-розвивального середовища закладу дошкільної освіти.

Тема 12. Управління педагогічними інноваціями у дошкільній освіті.

Інновації: сутність поняття. Організація інноваційної діяльності педагогічного колективу з реалізації нової програми з урахуванням використання проєктної технології. Механізми нормативно-правового регулювання та підтримки інноваційної діяльності закладу дошкільної освіти. Механізми та методи організації дослідницької та проєктної діяльності учасників освітніх відносин закладу дошкільної освіти. Форми та методи оцінки результативності інноваційної діяльності закладу дошкільної. Система моніторингу якості.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 120					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
8-й семестр						
МОДУЛЬ 1. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ У ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ						
Тема 1.Зміст, структура та завдання курсу «Організація і управління у дошкільній освіті». Сутність понять «управління», «керівництво», «менеджмент». Управління та організація дошкільної освіти.	10	4	2	–	–	4
Тема 2.Основні функції управління: управлінські рішення, планування, організація, контроль та регулювання, педагогічний аналіз.	10	4	2	–	–	4
Тема 3.Нормативно правові основи управління закладом дошкільної освіти	10	2	2	–	–	6
Тема 4.Заклад дошкільної освіти як педагогічна система та об'єкт управління	8	2	2	–	–	4
Тема 5.Типи закладів дошкільної освіти та організація їх роботи	10	2	2	–	–	6
Тема 6. Планування як функція управління закладом дошкільної освіти	15	2	4	–	–	9
Модульна контрольна робота				–	–	
Разом за модуль 1	63	16	14	–	–	33
МОДУЛЬ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНІМ ПРОЦЕСОМ У ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ						
Тема 7. Особистість керівника та роль в управлінні закладом дошкільної освіти	10	4	2	–	–	4
Тема 8.Методичне керівництво забезпечення дошкільної освіти.	10	2	4	–	–	4
Тема 9.Державний контроль за діяльністю закладів дошкільної освіти.	10	2	2	–	–	6
Тема 10.Сутність управлінської праці керівника закладу дошкільної освіти.	7	2	2	–	–	3
Тема 11.Предметно-просторове середовище – методи та інструменти оцінки якості.	10	2	2	–	–	6
Тема 12.Управління педагогічними інноваціями у дошкільній освіті.	10	2	4	–	–	4
Модульна контрольна робота						
Разом за модуль 2	57	14	16	–	–	27
Разом за семестр	120	30	30	–	–	60

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 120					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
8-й семестр						
МОДУЛЬ 1. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ У ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ						
Тема 1.Зміст, структура та завдання курсу «Організація і управління у дошкільній освіті». Сутність понять «управління», «керівництво», «менеджмент». Управління та організація дошкільної освіти.	9	0,5	0,5			8
Тема 2.Основні функції управління: управлінські рішення, планування, організація, контроль та регулювання, педагогічний аналіз.	9	0,5	0,5			8
Тема 3.Нормативно правові основи управління закладом дошкільної освіти	11	1	1			9
Тема 4.Заклад дошкільної освіти як педагогічна система та об'єкт управління	9,5	1	0,5			8
Тема 5.Типи закладів дошкільної освіти та організація їх роботи	9,5	1	0,5			8
Тема 6. Планування як функція управління закладом дошкільної освіти	12	1	1			10
Модульна контрольна робота						
Разом за модуль 1	60	5	4			51
МОДУЛЬ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНІМ ПРОЦЕСОМ У ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ						
Тема 7. Особистість керівника та роль в управлінні закладом дошкільної освіти	9,5	1	0,5			8
Тема 8.Методичне керівництво забезпечення дошкільної освіти.	10	1	1			8
Тема 9.Державний контроль за діяльністю закладів дошкільної освіти.	10	0,5	0,5			9
Тема 10.Сутність управлінської праці керівника закладу дошкільної освіти.	9	0,5	0,5			8
Тема 11.Предметно-просторове середовище – методи та інструменти оцінки якості.	11,5	1	0,5			10
Тема 12.Управління педагогічними інноваціями у дошкільній освіті.	10	1	1			8
Модульна контрольна робота						
Разом за модуль 2	60	5	4			51
Разом за семестр	120	10	8			102

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1.	Сутність понять «управління», «керівництво», «менеджмент». Управління та організація дошкільної освіти.	2	0,5
2.	Основні функції управління: управлінські рішення, планування, організація, контроль та регулювання, педагогічний аналіз.	2	0,5
3.	Нормативно правові основи управління закладом дошкільної освіти	2	1
4.	Заклад дошкільної освіти як педагогічна система та об'єкт управління	2	0,5
5.	Типи закладів дошкільної освіти та організація їх роботи.	2	0,5
6.	Планування як функція управління закладом дошкільної освіти.	4	1
7.	Особистість керівника як чинник ефективного управління закладом дошкільної освіти.	2	0,5
8.	Методичне керівництво забезпечення дошкільної освіти.	4	1
9.	Державний контроль за діяльністю дошкільних навчальних закладів.	2	0,5
10.	Сутність управлінської праці керівника закладу дошкільної освіти.	2	0,5
11.	Предметно-просторове середовище – методи та інструменти оцінки якості.	2	0,5
12.	Управління педагогічними інноваціями у дошкільній освіті.	4	1
Разом:		30	8

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1.	Сутність понять «управління», «керівництво», «менеджмент». Управління та організація дошкільної освіти.	4	8
2.	Основні функції управління: управлінські рішення, планування, організація, контроль та регулювання, педагогічний аналіз.	4	8
3.	Нормативно правові основи управління закладом дошкільної освіти	6	9
4.	Заклад дошкільної освіти як педагогічна система та об'єкт управління	4	8
5.	Типи закладів дошкільної освіти та організація їх роботи.	6	8
6.	Планування як функція управління закладом дошкільної освіти.	9	10
7.	Особистість керівника як чинник ефективного управління закладом дошкільної освіти.	4	8
8.	Методичне керівництво забезпечення дошкільної освіти.	4	8
9.	Державний контроль за діяльністю дошкільних навчальних закладів.	6	9
10.	Сутність управлінської праці керівника закладу дошкільної освіти.	3	8
11.	Предметно-просторове середовище – методи та інструменти оцінки якості.	6	10
12.	Управління педагогічними інноваціями у дошкільній освіті.	4	8
Разом:		60	102

6.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання передбачають виконання рефератів за певною тематикою
Тематика рефератів:

1. Основні напрями розвитку системи дошкільної освіти на сучасному етапі.
2. Організаційно-правова база дошкільної освіти.
3. Органи управління дошкільною освітою.
4. Організація як функція управління дошкільною освітою.
5. Права працівників освітніх установ.
6. Трудові відносини у системі дошкільної освіти.
7. Атестація педагогічних кадрів закладу дошкільної освіти.
8. Форми методичної роботи в закладі дошкільної освіти.
9. Стилї та методи роботи з кадрами
10. Педагогічний менеджмент. Сутність управління закладом освіти.
11. Зміст управлінської діяльності.
12. Підготовка та прийняття управлінських рішень.
13. Характеристика основних функцій управління.
14. Принципи управління закладом освіти.
15. Методи управління.
16. Стилї управління.
17. Основні форми управлінських дій у закладі освіти.
18. Нормативно-правові документи з управління закладом дошкільної освіти.
19. Методична робота в закладі дошкільної освіти як складова управлінської діяльності.
20. Інновації у дошкільній освіті.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Обладнання: Дошка, ноутбук, мультимедійний проєктор

Програмне забезпечення: інформаційні технології та засоби електронного навчання: Microsoft Excel; система електронного навчання Moodle; електронна пошта (http://gmail.com і ін.) на базі глобальних інформаційно-комунікаційних порталів, внутрішня корпоративна електронна пошта УжНУ тощо.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Аніщук А. Управлінська діяльність в системі дошкільної освіти. Ніжин: НДУ, 2020. 319 с.
2. Базовий компонент дошкільної освіти. URL <https://mon.gov.ua/osvita-2/doshkilna-osvita-2/bazoviy-komponent-doshkilnoi-osviti-v-ukraini>.
3. Дуткевич Т., Толков О. Техніка управлінської діяльності в закладі освіти. Київ: КНТ, 2020. 194 с.
4. Що має знати й уміти сучасний керівник ЗДО для виконання своїх функцій? *Дошкільне виховання*. 2023. №3.
5. Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти»: наказ Міністерства освіти України від 28.09.2021.
6. Степанова Т., Вдовиченко Р., Курчатова А. Організація і керівництво дошкільною освітою в Україні: навч.-метод. пос. Ч.1. Миколаїв: МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2019. 262 с.

7. Романюк І.А. План роботи закладу дошкільної освіти: принципи, структура, зміст. Крок за кроком до реального плану ефективних дій: метод. посіб. Тернопіль: Мандрівець, 2019. 136 с.

Додаткова література

1. Афанасенко Т. Психолого-педагогічне проектування взаємодії: як організувати і реалізувати. Палітра педагога. 2016. №6. С.7–9. 40
2. Батьківські збори: коротко про головне. Вихователь-методист дошкільного заходу. 2017. №3. С.51–55.
3. Безросова О. Освітня подія як засіб інтеграції освітнього простору. Палітра педагога. 2018. №4. С.6–10.
4. Безсонова О. Професійно-педагогічний континуум для фахового розвитку педагогів-початківців: методична робота. Вихователь-методист дошкільного закладу. 2019. №9. С.4–16.
5. Безсонова О. Тайм-менеджмент для молодого педагога: методична робота. Вихователь-методист дошкільного закладу. 2019. №9. С.35–36.
6. Безсонова О., Дудинець Л. Форми групової взаємодії дошкільників : методична робота. Майстер-клас «Формування готовності дошкільників до командної взаємодії». Вихователь-методист дошкільного закладу. 2019. №2. С.21–29.
7. Безсонова, О. Створюємо сприятливий соціально-психологічний мікроклімат у колективі: тренінг вихователів. Вихователь-методист дошкільного заходу. 2017. №12. С.16–21.
8. Білоус С. Тематичний тиждень у дитячому садку: методична робота. Вихователь-методист дошкільного закладу. 2019. №1. С.4–9.
9. Бойко Н. Дистанційне навчання педагогів, або Віртуальний кабінет Google Classroom за 10 кроків: методична робота. Вихователь-методист дошкільного закладу. 2019. №5. С.31–38.
10. Бондар Л. Супровід самоосвіти педагогів: уникаємо помилок. Вихователь-методист дошкільного заходу. 2017. №11. С.12–20.
11. Буракова Ю. Аналізуємо педагогічний проєкт: готовий інструментарій : освітній процес. Вихователь-методист дошкільного закладу. 2019. №11. С.26–29.
12. Буракова Ю. Рух – це здоров'я: семінар-квест для педагогів. Дошкільне виховання. 2019. №7. С.12–14.
13. Гавриш Н. «Методична скарбничка вихователя» : новий рік, новий формат, нові можливості. Вихователь-методист дошкільного заходу. 2017. №12. С.22–26.
14. Григоренко Г., Погрібняк Н. Створення предметно-ігрового середовища: форми роботи з педагогами . Дошкільне виховання. 2019. №2. С.11–13.
15. Дейнекіна М. Створення превентивної адаптативної системи в дошкільному закладі. Практичний психолог: дитячий садок. 2016. №5. С.30–37.
16. Довгушко О. Методична робота: міфи та реальність: методична робота. Вихователь-методист дошкільного закладу. 2019. №11. С.21–25.
17. Інструктивно-методичні рекомендації щодо забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти : додаток до листа МОН України від 19.04.2018 № 1/9-249. Дошкільне виховання. 2018. №6. С.4–8.
18. Закон України «Про дошкільну освіту» .URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20#Text>
19. Інструктивно-методичні рекомендації щодо забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти : додаток до листа МОН України від 19.04.2018 № 1/9-249. Дошкільне виховання. 2018. №6. С.4–8.
20. Листи МОН України з питань дошкільної освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa?params=&type=npa&key=&from=&to=&num=&category=10&tag=doshkilna-osvita>

21. Щодо організації освітнього процесу в 2024/2025 навчальному році у закладах дошкільної освіти: Лист МОН України №1/15368-24 від 27.08.2024 року.

22. Романюк І. Аналіз, планування, контроль як функція управлінської діяльності керівника дошкільного навчального закладу. Тернопіль: Мандрівець, 2011. 280 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека українських підручників – <http://pidruchniki.ws/>
2. Дошкільна освіта: сайт МОН України - <https://mon.gov.ua/ua/tag/doshkilna-osvita>
3. Дошкільна освіта: Український інститут розвитку освіти - https://uied.org.ua/%D0%A2%D0%B5%D0%B3/pre_school_education/

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20____/ 20____ н.р. без змін; зі змінами (Додаток _____).
(потрібне підкреслити)

протокол №____ від «____» _____ 20____ р. Завідувач кафедри _____
_____
(підпис) (Прізвище
ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20____/ 20____ н.р. без змін; зі змінами (Додаток _____).
(потрібне підкреслити)

протокол №____ від «____» _____ 20____ р. Завідувач кафедри _____
_____
(підпис) (Прізвище
ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20____/ 20____ н.р. без змін; зі змінами (Додаток _____).
(потрібне підкреслити)

протокол №____ від «____» _____ 20____ р. Завідувач кафедри _____
_____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20____/ 20____ н.р. без змін; зі змінами (Додаток _____).
(потрібне підкреслити)

протокол №____ від «____» _____ 20____ р. Завідувач кафедри _____
_____
(підпис) (Прізвище ініціали)